

એક જીવંતી
એક મંત્રિલ
કાર્ડિયાક સાયન્સ
મેરેન્ગો સિમ્સ હોસ્પિટલ

મારું હૃદય

**Marengo CIMS
Hospital**
HUMANE BY PRACTICE

વર્ષ -16, અંક-191, 15 નવેમ્બર, 2025

Price ₹ 5/-

પેરીફેરલ વાસ્ક્યુલર ડીસીઝ (PVD) એથેરોસ્કલેરોસીસનો એક ભાગ

ડૉ. ઉર્મિલ શાહ

MD, DM (Cardiology), FACC
(Fellow of American College of Cardiology)
International Scholar Cleveland Clinic USA
Interventional Cardiologist
Specialist in Radial Intervention

(Mo.) +91 98250 66939
urmil.shah@cims.me

શરીરની ધમનીઓમાં ચરબી થતા ક્ષાર જામવાની પ્રક્રિયાને એથેરોસ્કલેરોસીસ કહેવાય છે. આ વધતી ઉંમર માટે આ સ્વાભાવિક છે. આ પ્રક્રિયા શરીરની ઘણી બધી ધમનીઓમાં અસર કરી શકે છે, જેમ કે હૃદયની, પગની, મગજની, કિડનીની તથા હાથની. પગની ધમનીમાં જ્યારે એથેરોસ્કલેરોસીસ થાય છે અને દર્દીને પગમાં લોહી મળતું ઓછું થઈ જાય છે તેને પેરીફેરલ વાસ્ક્યુલર ડીસીઝ (PVD) કહેવાય છે. આવા દર્દીને ચાલવાથી પગમાં ખાસ કરીને પીડીના સ્નાયુમાં દુઃખાવો થાય છે જે આરામ કરવાથી ઓછો થાય છે, એને ક્લાઉડીકેશન કહેવાય છે. પીવીડીના અમુક દર્દીને એથેરોસ્કલેરોસીસ થયેલી નળીમાં અચાનક લોહીનો ગાળો જામવાને કારણે પગમાં ખુબ જ દર્દ થાય છે અને પગનો ભાગ ઠંડો પડી જાય છે, પગ કાળો પડી જાય છે અને પગમાં સંવેદના જતી રહે છે. જેને ગેંગ્રીન કહેવાય છે અને

તરત ઇલાજ ન કરવામાં આવે તો પગ કપાવો પડે છે. પગમાં ચાંદુ પડી ગયું હોય અને તેમાં રૂઝ આવતી ન હોય તે પણ પેરીફેરલ વાસ્ક્યુલર ડીસીઝના લક્ષણ હોઈ શકે છે.

પેરીફેરલ વાસ્ક્યુલર ડીસીઝ જે એથેરોસ્કલેરોસીસની પ્રક્રિયાના એક ભાગ રૂપે જ હોય છે અને માટે એથેરોસ્કલેરોસીસની પ્રક્રિયા માટેના જોખમી પરિબલો જેમ કે, ડાયાબિટીસ, બ્લડપ્રેશર, ધુમ્રપાન, તંબાકુનું સેવન, વધતી ઉંમર અને લોહીમાં વધારે ચરબીનું પ્રમાણ પણ પેરીફેરલ વાસ્ક્યુલર ડીસીઝના જ જોખમી પરિબલ છે. આમાં સૌથી વધારે જોખમી પરિબલ ધુમ્રપાન અને તંબાકુનું સેવન છે.

ઘણી દર્દીને એથેરોસ્કલેરોસીસની પ્રક્રિયાથી ધમનીમાં થતી સંકળાશ એક કરતા વધારે ધમનીઓમાં જોવા મળે છે અને તે દર્દીને હૃદયરોગ, પેરીફેરલ વાસ્ક્યુલર ડીસીઝ, કેરોટીડ બ્લોક (મગજમાં જતી ધમનીની સંકળાશ) એક સાથે અથવા આગળ પાછળ જોવા મળે છે (રીયરજીસ્ટ્રી). તેથી જ્યારે કોઈ દર્દીને શરીરની કોઈ એક ધમનીમાં એથેરોસ્કલેરોસીસ જોવા મળે તો શરીરની બીજી ધમનીઓમાં એ પ્રક્રિયા શરૂ થઈ છે કે નહીં તે ચોક્કસથી જોવું જોઈએ.

પેરીફેરલ વાસ્ક્યુલર ડીસીઝના પ્રારંભિક નિદાન માટે એક સરળ એન્કલ- બ્રેકીઅલ ઇન્ડેક્સ - જે પગનું અને હાથના બ્લડપ્રેશરની સરખામણી બતાવે છે તે ઘણું ઉપયોગી છે. પગની ધમનીનું ડોપ્લર અલ્ટ્રાસાઉન્ડ કરવાથી પણ કઈ જગ્યાએ ધમની સાંકડી થઈ ગઈ છે અને કેટલી માત્રામાં થઈ તેના વિશે સચોટ માહિતી મળે છે. જે દર્દીને

ડોપ્લરમાં ધમનીની સંકડાશ પકડાઈ હોઈ તેમને પગની એન્જિયોગ્રાફીની તપાસ કરાવવી જોઈએ. આ તપાસથી બીમારીનો ઇલાજ કેવી રીતે કરવો જેમ કે, દવાઓથી, એન્જિયોપ્લાસ્ટી તથા સ્ટેન્ટ મુકીને અથવા ઓપરેશન કરીને કરવો તે વિશે તથા કેટલો જલ્દી કરવો જોઈએ તથા રાહ જોવામાં જોખમ છે કે નહીં તે વિશે માહિતી મળે છે.

જ્યારે દર્દીને ગેંગ્રીન થયું હોય, પગ કાળો પડી ગયો હોય ત્યારે તાત્કાલિક ધોરણે લોહી પાતળું રાખવાનું ઇન્જેક્શન આપીને અથવા એક નાની પ્રોસિજર એમ્બોલેક્ટોમી કરીને લોહીનો ગાળો બહાર કાઢવાથી દર્દીને તરત રીકવરી થાય છે અને પગ કપાવવાની શક્યતા ઓછી થઈ જાય છે. તે સિવાયના બીજા દર્દીને જેને ક્લાઉડીકેશન હોય અથવા પગમાં ન રૂઝાતું ચાંદુ હોય તેને લોહી પાતળું રાખવાની તેમજ ચરબી ઓછી કરવાની દવા ચાલુ કરવાની હોય છે. દર્દીને લક્ષણ દવાઓથી ઓછા ન થાય અથવા ડોપ્લર તપાસ અથવા એન્જિયોગ્રાફીની તપાસમાં વધારે માત્રામાં બ્લોક જોવા મળ્યા હોય તો તે દર્દીને દવાની સાથે એન્જિયોપ્લાસ્ટી અથવા સર્જરી કરાવવાથી તેમની બીમારીનો ઇલાજ થઈ શકે છે.

પગની ધમની માટે વિશેષ સ્ટેન્ટ જે વધારે લાંબા અને વધારે વળી શકે એવા ઉપલબ્ધ હોવાને કારણે ઘણા બધા દર્દીઓનો ઇલાજ એન્જિયોપ્લાસ્ટી તથા સ્ટેન્ટથી હવેના જમાનામાં શક્ય છે જેનું લાંબા ગાળાનું પરિણામ સારું મળે છે. નવા દવાવાળા બલુન પણ આવી પગની ધમનીઓના બ્લોક માટે ઘણા ફાયદાકારક પુરવાર થયા છે.

કાર્ડિયોલોજી

ડૉ કેથરૂ પરીખ	+91-98250 26999
ડૉ મિલન ચગ	+91-98240 22107
ડૉ હેમાંગ બક્ષી	+91-98250 30111
ડૉ ઉર્મિલ શાહ	+91-98250 66939
ડૉ અનિશ ચંદ્રારાણા	+91-98250 96922
ડૉ અજય નાઈક	+91-98250 82666
ડૉ સત્ય ગુપ્તા	+91-99250 45780
ડૉ વિપુલ કપૂર	+91-98240 99848
ડૉ તેજસ વી. પટેલ	+91-89403 05130
ડૉ હિરેન કેવડીયા	+91-98254 65205
ડૉ કાશ્યપ શેઠ	+91-99246 12288

કાર્ડિયોથોરાસિક સર્જરી

ડૉ ધીરેન શાહ	+91-98255 75933
ડૉ ધવલ નાયક	+91-90991 11133
ડૉ અમિત ચંદન	+91-96990 84087
ડૉ નિકુંજ વ્યાસ	+91-73531 65955
ડૉ ધ્યાનિલ ત્રિવેદી	+91-99989 67576

કાર્ડિયાક ઇલેક્ટ્રોફિઝિયોલોજી

ડૉ અજય નાઈક	+91-98250 82666
ડૉ હિરેન કેવડીયા	+91-98254 65205

વાસ્ક્યુલર અને થોરાસીક સર્જરી

ડૉ પ્રણવ મોદી	+91-98240 84700
---------------	-----------------

પીડિયાટ્રીક કાર્ડિયોલોજી

ડૉ મિલન ચગ	+91-98240 22107
ડૉ કશ્યપ શેઠ	+91-99246 12288

પીડિયાટ્રીક અને સ્ટ્રક્ચરલ હાર્ટ સર્જરી

ડૉ શૌનક શાહ	+91-98250 44502
-------------	-----------------

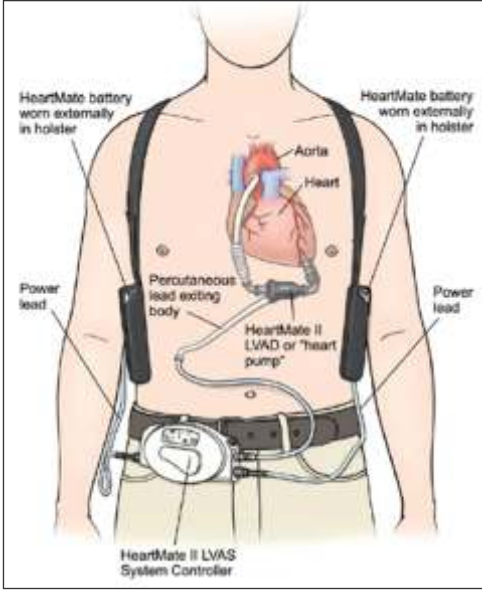
કાર્ડિયાક એનેસ્થેસિયોલોજી

ડૉ નિરેન ભાવસાર	+91-98795 71917
ડૉ હિરેન ધોળકિયા	+91-95863 75818
ડૉ ચિંતન શેઠ	+91-91732 04454

હાર્ટ ફેઇલર (નબળા હદય)ની અદ્યતન સારવાર

હાર્ટ ફેઇલર શું છે?

હાર્ટ ફેઇલર એ મોટા પ્રમાણમાં જોવા મળતી લાંબા સમયની એક સ્થિતિ છે જે હૃદયના સ્નાયુઓ નબળા પડે અને શરીરમાં પૂરતા પ્રમાણમાં લોહીનો પૂરવઠો પહોંચાડવા માટે લોહીને પંપ કરવા સક્ષમ ન રહે ત્યારે સર્જાય

છે. હાર્ટ ફેઇલર સમય વીતવાની સાથે વધારે કથળતું જાય છે અને સતત ઊંચા બ્લડ પ્રેશર, હાર્ટ એટેક, વાલ્વની બીમારી કે હૃદય રોગના અન્ય સ્વરૂપો અથવા જન્મજાત ખામીના કારણે પેદા થાય છે. તેની સારવાર કરવામાં ન આવે તો પૂરતા પ્રમાણમાં લોહીનો -પૂરવઠો ન મળવાના કારણે અંગો ધીમે ધીમે ફેઇલ થાય છે, તેના કારણે અનેક પ્રકારની તબીબી સમસ્યાઓ પેદા થાય છે જેનાથી વ્યક્તિના જીવનની ગુણવત્તાને અસર થાય છે અને ઘણી વખત મૃત્યુ પણ નીપજે છે.

તમને અથવા તમે જાણતા હોવ તેવી કોઈ વ્યક્તિને હાર્ટ ફેઇલર હોય, જેને કન્જેસ્ટિવ હાર્ટ ફેઇલર પણ કહેવાય છે, તો તમે એકલા - નથી. અમેરિકન હાર્ટ એસોસિયેશન મુજબ 50 લાખથી વધારે અમેરિકનો હાર્ટ ફેઇલરની

તકલીફ સાથે જીવી રહ્યા છે, જેમાં દર વર્ષે 670000 નવા કેસ નોંધાય છે. *ભારતમાં આનાથી અનેક ગણા વધારે દર્દીઓ છે.

હાર્ટ ફેઇલર ધરાવતા લોકોને ઘણી વખત શ્વાસ લેવામાં તકલીફ પડે છે અને થાક લાગે છે. વર્ષો સુધી બ્લોક થયેલી ધમનીઓ અથવા ઉચ્ચ - બ્લડ પ્રેશર સાથે જીવવાથી તમારું હૃદય નબળું પડી જાય છે જેથી -તમારા શરીરમાં પૂરતા પ્રમાણમાં લોહી પંપ કરી શકતું નથી. તેના લક્ષણો જેમ જેમ કથળતા જાય તેમ તેમ એડવાન્સ્ડ હાર્ટ ફેઇલર આગળ વધતું જાય છે. એડવાન્સ્ડ હાર્ટ ફેઇલર એ ગંભીર સ્થિતિ છે. તમે કદાચ કથળતા લક્ષણોમાં રાહત મેળવવાના ઉપાયો શોધી શકશો, જેમ કે સચિતા ઘટાડી દેવી, ઓછું પ્રવાહી પીવું અને ઓશિકું રાખીને સુઈ જવું વગેરે, પરંતુ તમારા જીવનના દૈનિક આનંદને અસર થશે. એડવાન્સ્ડ હાર્ટ ફેઇલર પર નિયંત્રણ મેળવવું એ જ યોગ્ય ઉપાય છે. તમારે તમારા ડોક્ટરની ભલામણોને અનુસરવી પડશે અને તંદુરસ્ત - જીવન માટે જીવનશૈલીમાં કેટલાક આવશ્યક સુધારા કરવા પડશે.

VAD થેરેપી વિશે

મિકેનિકલ સર્ક્યુલેટરી સપોર્ટ દ્વારા આશાનો સંચાર કરવો મિકેનિકલ સર્ક્યુલેટરી સપોર્ટ (એમસીએસ)માં વેન્ટ્રિક્યુલર આસિસ્ટ ડિવાઇસ (V A D) તરીકે ઓળખાતા લોહીના પમ્પનો ઉપયોગ કરીને લોહીનો પ્રવાહ સુધારવામાં આવે છે. તે શરીરમાં લોહી પમ્પ કરવામાં હૃદયને મદદ કરે છે. તે હૃદયને બદલી નાખતું નથી. આ ઉપકરણ બેસાડવા માટે દર્દીએ સર્જરી કરાવવી પડે છે.

હાર્ટ ટ્રાન્સપ્લાન્ટની રાહ જોતા દર્દીઓને

ડોનરનું હૃદય મળે ત્યાં સુધી VAD તેમને જીવીત રહેવામાં મદદ કરી શકે છે. તેને બ્રિજ-ટુ-ટ્રાન્સપ્લાન્ટેશન તરીકે ઓળખવામાં આવે છે. કેટલાક એડવાન્સ્ડ હાર્ટ ફેઇલરના દર્દીઓ અન્ય બીમારીના કારણે અથવા તેમની વયના કારણે ટ્રાન્સપ્લાન્ટ કરાવી શકતા નથી.

ઘણી વખત VADની સાથે દર્દીનું હૃદય સુધરતું જાય છે. આવું એટલા માટે થાય છે કારણ કે પંપ તેમના હૃદયને આરામ કરવાની તક આપે છે.

LVAD શું છે?

LVAD નું આખું નામ લેફ્ટ વેન્ટ્રિક્યુલર આસિસ્ટ ડિવાઇસ છે. તે એક યાંત્રિક ઉપકરણ છે. હૃદય જ્યારે એટલું નબળું હોય કે પોતાની જાતે શરીરમાં લોહી પહોંચાડી - ન શકે ત્યારે આ ઉપકરણની મદદથી આખા શરીરમાં લોહીનું પરિભ્રમણ કરાવી શકાય છે. ઘણી

વખત તેને "હાર્ટ પંપ" અથવા "VAD" તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે. હાર્ટમેટા એ ટ્યુકડા કદનું ઇમ્પ્લાન્ટ થઈ શકે તેવું LVAD છે જે તબીબી ટેકનોલોજીમાં મોટી સિદ્ધિ છે અને વિશ્વમાં ઝડપભેર આ પ્રકારનું સૌથી વધુ વપરાતું ઉપકરણ બની ગયું છે, અને હવે તે ભારતમાં પણ ઉપલબ્ધ થઈ ગયું છે, અને CIMS Hospital માં પણ ઉપલબ્ધ છે. અહીંના ડોક્ટરો એના માટે Training લઈ

ચૂક્યા છે.

હાર્ટમેટા કઈ રીતે કામ કરે છે?

હાર્ટમેટ II ને એવી રીતે ડિઝાઇન કરવામાં આવ્યું છે જેથી તે દર્દીના ડાબા ક્ષેપક (વેન્ટ્રીકલ)ના પમ્પિંગની કામગીરી સંભાળી લે છે. આ ઉપકરણને પેટમાં ઉદરપટલની (ડાયાફ્રાગમ) બિલકુલ નીચે -બેસાડવામાં આવે છે. તેને ડાબા ક્ષેપક (વેન્ટ્રીકલ) અને મહાધમની (એઓર્ટા) સાથે જોડવામાં આવે છે જે મુખ્ય ધમની છે જે ડાબા ક્ષેપક (વેન્ટ્રીકલ)માંથી સમગ્ર શરીરમાં ઓક્સિજનયુક્ત લોહી પહોંચાડે છે. એક બાહ્ય ડ્રાઇવલાઇન દ્વારા એક બાહ્ય પહેરી શકાય તેવી સિસ્ટમને જોડવામાં આવે છે જેમાં નાના કન્ટ્રોલર અને બે બેટરીનો સમાવેશ થાય છે. પહેરી શકાય તેવી સિસ્ટમને કપડાની નીચે અથવા ઉપર પહેરવામાં આવે છે.

હાર્ટ ફેઇલરના દર્દીને હાર્ટમેટ II કઈ રીતે મદદ કરી શકે?

હાર્ટમેટ II ને એવી રીતે ડિઝાઇન કરવામાં આવેલ છે જેથી સમગ્ર શરીરમાં લોહીનો પ્રવાહ જાળવી રાખે છે. તેનાથી દર્દી વધારે સરળતાથી શ્વાસ લઈ શકે છે અને ઓછો થાક લાગે છે. LVAD લગાવતા પહેલા દર્દીના અંગોને જે લોહીનો પૂરવઠો મળતો હતો તેના કરતા હવે વધુ પૂરવઠો મળશે અને તેનાથી અંગોની કામગીરીમાં સુધારો થશે. LVAD લગાવ્યા પછી દર્દી સામાન્ય રીતે વધારે ઊર્જા અનુભવે છે અને સામાન્ય પ્રવૃત્તિ સરળતાથી કરી શકે છે જે તે આ ઉપકરણ વગર અગાઉ કરી શકતો ન હતો.

હાર્ટમેટ I ની મદદથી દર્દી કેટલો સક્રિય રહી શકે?

આ ઉપકરણ લગાવતા પહેલા દર્દીઓ હાર્ટ

ફેઇલરના ગંભીર તબક્કામાં હોય છે તેથી તેમની ક્ષમતા ઘણી ઘટી ગઈ હોય છે અને બહુ મર્યાદિત પ્રવૃત્તિ કરી શકતા હોય છે. હાર્ટમેટ II લગાવ્યા પછી મોટા -ભાગના દર્દીઓ તેમની મનપસંદ દૈનિક પ્રવૃત્તિઓ ફરીથી કરી શકે છે.

તેમાં પ્રાથમિક મર્યાદા માત્ર પાણીમાં ઉતરવાને લગતી હોય છે. મોટા -ભાગના દર્દીઓ તેમના કામ પર પરત જઈ શકે છે અને પોતાના શોખ પૂરા કરી શકે છે જે તેઓ ઘણા વર્ષોથી કરી શક્યા હોતા નથી.

એડવાન્સ હાર્ટ ફેઇલરના દર્દીઓ માટે હાર્ટમેટ II સારવારનો સારો વિકલ્પ છે?

હા. હાર્ટમેટ II ને એડવાન્સ હાર્ટ ફેઇલરના કિસ્સામાં સ્ટાન્ડર્ડ સારવાર ગણવામાં આવે છે. અભ્યાસ પરથી જાણવા મળ્યું છે કે LVAD દ્વારા -સારવાર કરવામાં આવેલા એડવાન્સ હાર્ટ ફેઇલરના દર્દીઓ વધારે લાંબુ જીવી શકે છે અને માત્ર દવાની થેરેપી પર આધારિત દર્દીઓની સરખામણીમાં તેમના જીવનની ગુણવત્તા ઘણી સારી હોય છે. એક અંદાજ પ્રમાણે યુએસમાં આશરે 50,000 થી 1,00,000 એડવાન્સ હાર્ટ ફેઇલરના દર્દીઓ છે જેમને LVADથી ફાયદો થઈ શકે છે.

તેની બેટરી કેટલો સમય ચાલે છે?

LVAD માટે વપરાતી નવી પેઢીની બેટરી 14 કલાક સુધી ચાલે છે ત્યાર બાદ તેને રિચાર્જ કરવાની જરૂર પડે છે. એવી ચાર બેટરી Kit માં આપવામાં આવે છે.

હાર્ટમેટ II કોણ મેળવી શકે?

એડવાન્સ હાર્ટ ફેઇલરનો ભોગ બનેલા દર્દીઓ અને જેમની પાસે તબીબી થેરેપીની તમામ મર્યાદા ખતમ થઈ ગઈ હોય તેઓ હાર્ટમેટ II વાપરી શકે છે. આ ઉપકરણ દર્દીના હૃદયને

આરામ કરવાની તક આપે છે અને પમ્પિંગનું કામ પોતાના હાથમાં લઈ લે છે તેથી એવું જોવા મળ્યું છે કે LVAD દર્દીના નબળા હૃદયને પોતાની કેટલીક કામગીરી ફરી મેળવવાની તક આપે છે. પોતે LVAD થેરેપી માટે યોગ્ય ઉમેદવાર છે કે નહીં તે જાણવા માટે દર્દીઓએ પોતાના ડોક્ટરની સલાહ લેવી જોઈએ.

હાર્ટમેટ II બેસાડ્યું હોય તેવી વ્યક્તિના ધબકારા હોય છે?

હાર્ટમેટ II બેસાડ્યું હોય તેવા દર્દીના ધબકારા સામાન્ય રીતે ઘટી જાય છે. તેનું કારણ એ છે કે હાર્ટમેટ II હૃદયના ધબકારા સાથે લોહીને સતત હૃદયમાંથી શરીરના ભાગો સુધી પહોંચાડે છે. LVAD હૃદયને કેટલી સહાય કરે છે તેના પર દર્દીના ધબકારાની શક્તિનો આધાર રહેશે.

LVAD કેટલા મોટા હોય છે?

LVAD વિવિધ કદમાં આવે છે, પરંતુ હાર્ટમેટ II - એફડીએ દ્વારા મંજૂર કરાયેલા તમામ LVADમાં સૌથી નાનું છે. તે લગભગ 3 ઈંચની લંબાઈ ધરાવે છે અને આશરે 10 ઓંસ વજન ધરાવે છે.

હું LVAD ક્યાંથી મેળવી શકું?

વિશ્વભરમાં 200થી વધારે કેન્દ્રો પર હાર્ટમેટ II ઇમ્પ્લાન્ટ કરવામાં આવે છે. હવે CIMS હોસ્પિટલ ઇમ્પ્લાન્ટેશન માટે પ્રમાણિત છે.

ડૉ ધીરેન શાહ, ડૉ મિલન ચગા અને ડૉ નિરેન ભાવસારને આ પ્રોસિજર માટે માન્યતા તથા સર્ટિફિકેટ મળેલ છે.

મેરિંગો સિમ્સ હોસ્પિટલ, અમદાવાદમાં કેશલેસ સેવાઓ હવે ઉપલબ્ધ

જોઈન્ટ કમિશન ઇન્ટરનેશનલ માન્યતા પ્રાપ્ત

અમદાવાદ શહેરની એક માત્ર મલ્ટી-સ્પેશિયલીટી હોસ્પિટલ

કેશલેસ ઇન્સ્યોરન્સ | થર્ડ પાર્ટી એડમિનિસ્ટ્રેટર (TPA) | પબ્લિક સેક્ટર અંડરટેકીંગ (PSU)

ઇન્સ્યોરન્સ કંપનીઓ

- ન્યૂ ઇન્ડિયા એશ્યોરન્સ
- નેશનલ ઇન્સ્યોરન્સ
- યુનાઇટેડ ઇન્ડિયા ઇન્સ્યોરન્સ
- ઓરિયન્ટલ ઇન્સ્યોરન્સ

ટી.પી.એ. (TPA)

- અલંકિત હેલ્થ કેર
- અનમોલ મેડીકેર
- અન્યુતા હેલ્થકેર
- ઈસ્ટ વેસ્ટ આસિસ્ટ
- એરિકસન હેલ્થકેર
- ફેમિલી હેલ્થ પ્લાન
- ફોકસ હેલ્થસર્વિસ
- જેનિસ ઇન્ડિયા
- ગુડ હેલ્થ પ્લાન
- ગ્રાન્ડ હેલ્થકેર સર્વિસ
- હેપ્પી ઇન્સ્યોરન્સ
- હેલ્થ ઇન્ડિયા
- હેલ્થ ઇન્સ્યોરન્સ
- હેરિટેજ હેલ્થ
- એમડી ઇન્ડિયા હેલ્થકેર
- મેડ સેવ હેલ્થ કેર
- મેડી આસિસ્ટ ઇન્ડિયા
- મેડએડવાન્ટેજ ઇન્સ્યોરન્સ
- પાર્ક મેડીકલેમ
- પેરામાઉન્ડ હેલ્થ સર્વિસ
- રક્ષા હેલ્થ ઇન્સ્યોરન્સ

- રોથશિલ્ડ હેલ્થકેર
- સેફવે હેલ્થકેર
- સ્પૂર્થી મેડિટેક
- શ્રી ગોકુલમ હેલ્થ સર્વિસીસ
- વિડાલ હેલ્થ
- વિપુલ મેડ કોર્પ

પ્રાઇવેટ ઇન્સ્યોરન્સ

- આદિત્ય બિરલા હેલ્થ
- બજાજ આલિયાન્સ
- ચોલા MS
- મનિપાલ સિગ્ના
- ડીએચએફએલ
- એડલ વાઇસ
- ગો ડિજીટ
- એચડીએફસી અર્ગો
- ICICI લોમ્બાર્ડ
- ઇફકો ટોકિયો
- ઇન્ડિયા ફર્સ્ટ લાઇફ ઇન્સ્યોરન્સ
- લિબર્ટી જનરલ ઇન્સ્યોરન્સ
- મેગમા HDI
- નિવા બુપા
- કેર હેલ્થ
- રિલાયન્સ જનરલ
- એસ.બી.આઈ. જનરલ
- સ્ટાર હેલ્થ એન્ડ એલાઇડ
- ટાટા એ.આઈ.જી
- યુનિવર્સલ સોમ્પો
- એકો જનરલ
- નાવી જનરલ ઇન્સ્યોરન્સ

પબ્લિક સેક્ટર અંડરટેકીંગ (PSU)

- એરપોર્ટ ઓથોરિટી ઓફ ઇન્ડિયા
- ભારત સંચાર નિગમ લિમિટેડ *
- ભારત પેટ્રોલિયમ કોર્પોરેશન લિમિટેડ (BPCL)
- સેન્ટ્રલ ગવર્નમેન્ટ હેલ્થ સ્કિમ (CGHS)
- સેન્ટ્રલ યુનિવર્સિટી ઓફ ગુજરાત (ગાંધીનગર)
- કોલ ઇન્ડિયા લિમિટેડ
- દીનદયાળ પોર્ટ ઓથોરિટી
- એમ્લોઈ'સ સ્ટેટ ઇન્સ્યોરન્સ કોર્પોરેશન (ESIC) * (માત્ર કર્મચારીઓ અને પેન્શનરો માટે)
- ECHS (એક્સ-સર્વિસમેન કોન્ટ્રીબ્યુટરી હેલ્થ સ્કીમ)
- ફૂડ કોર્પોરેશન ઓફ ઇન્ડિયા
- ગેસ ઓથોરિટી ઓફ ઇન્ડિયા લિમિટેડ (GAIL)
- ગુજરાત મિનરલ્સ ડેવલપમેન્ટ કોર્પોરેશન (GMDC)*
- ગુજરાત સ્ટેટ ફર્ટિલાઇઝર્સ કોર્પોરેશન લિમિટેડ (GSFC)
- ગુજરાત ઉર્જા વિકાસ નિગમ લિમિટેડ (GEB) (GUVNL, GSECL, GETCO, UGVCL, PGVCL, MGVL, DGVCL)
- હાઉસિંગ એન્ડ અર્બન ડેવલપમેન્ટ કોર્પોરેશન (HUDCO)
- હિન્દુસ્તાન પેટ્રોલિયમ કોર્પોરેશન લિમિટેડ (HPCL)
- ઇન્ડિયન ફાર્મર્સ ફર્ટિલાઇઝર્સ કોર્પોરેશન (IFFCO)
- ઇન્ડમ ટેક્સ ડિપાર્ટમેન્ટ

- ઇન્ડિયન ઓઇલ કોર્પોરેશન લિમિટેડ (IOCL)
- ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ફોર પ્લાઝ્મા રિસર્ચ (IPR)
- ઇન્ડિયન સ્પેસ રિસર્ચ ઓર્ગનાઇઝેશન (ISRO)
- નેશનલ હાઇ સ્પીડ રેલ કોર્પોરેશન (NHSRL)
- નેશનલ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ઓક્યુપેશનલ હેલ્થ (NIOH)
- NHPC લિમિટેડ
- ઓઇલ ઇન્ડિયા લિમિટેડ
- ઓઇલ એન્ડ નેચરલ ગેસ કોર્પોરેશન (ONGC) (મહેસાણા, અમદાવાદ વગેરે)
- ઓફિસ ડાયરેક્ટર જનરલ ઓફ ઓડિટ (Central) ગુજરાત (Audit Bhavan)
- ઓફિસ પ્રિન્સિપલ એકાઉન્ટન્ટ જનરલ (Audit-I) એ.જી.એમ.
- ઓફિસ એકાઉન્ટન્ટ જનરલ (Audit-II) એ.જી.એમ.
- ફિઝિકલ રિસર્ચ લિમિટેડ (PRL)
- રાજસ્થાન સરકાર આરોગ્ય યોજના (RGHS)
- ભારતીય રિઝર્વ બેંક (RBI)
- સ્ટેટ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા (SBI)
- વેસ્ટર્ન રેલ્વે
- આયુષ્માન ભારત-પ્રધાન મંત્રી જન આરોગ્ય યોજના (PM-JAY)- માત્ર કેન્સર અને ડાયાલિસિસની સારવાર માટે

ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઑફ કાર્ડિયાક સાયન્સિસ સેન્ટર ઑફ એક્સલન્સ

હૃદય સંભાળ નિષ્ણાતોની ભારતની સૌથી મોટી ટીમ

ઉપરની રો ડાબેથી જમણે: ડૉ વિપુલ આહીર | ડૉ ધન્યતા ધોળકિયા | ડૉ ચિંતન શેઠ | ડૉ નિરેન ભાવસાર | ડૉ નિકુંજ વ્યાસ
ડૉ શૌનક શાહ | ડૉ ધીરેન શાહ | ડૉ ધવલ નાયક | ડૉ અમિત ચંદન | ડૉ પ્રણવ મોદી | ડૉ હિરેન ધોળકિયા
ડૉ ઉલ્લાસ પડિયાર | ડૉ આકાશ રાજાવાત | ડૉ ધ્યાનિલ ત્રિવેદી

નીચેની રો ડાબેથી જમણે: ડૉ તેજસ વી. પટેલ | ડૉ સત્યા ગુપ્તા | ડૉ ઉર્મિલ શાહ | ડૉ અનિશ ચંદારાણા | ડૉ કેયુર પરીખ,
ડૉ મિલન ચગ | ડૉ અજય નાયક | ડૉ હેમાંગ બક્ષી | ડૉ હિરેન કેવડિયા | ડૉ વિપુલ કપૂર | ડૉ કશ્યપ શેઠ

કાર્ડિયાક એમ.આર.આઇ.

4-ડી ઇકો

સીટી કોરોનરી એન્જિયોગ્રાફી

ઓસીટી | આઇવીયુએસ | એફએફઆર

ઉત્કૃષ્ટતા કેન્દ્ર ઇપી, પેસમેકર, સીઆરટી/ડી, આઇસીડી, 3-ડી કાર્ટો

• ઇન્ટરવેન્શનલ કાર્ડિયોલોજી •

- કોરોનરી એન્જિયોગ્રાફી • કોરોનરી એન્જિયોપ્લાસ્ટી • પેરિફેરલ અને કેરોટીડ એન્જિયોપ્લાસ્ટી
- હાર્ટ ફેલ્યોર માટે ડિવાઇસ થેરાપી • રીનલ ડેનર્વેશન થેરાપી (RDN)
- સ્ટ્રક્ચરલ હાર્ટ ડિસીઝ માટે પરક્યુટેનીયસ ઇન્ટરવેન્શન - TAVI/TAVR • ઇલેક્ટ્રોફિઝિયોલોજી સ્ટડીઝ
- લેફ્ટ વેન્ટ્રિક્યુલર આસિસ્ટ ડિવાઇસ (LVAD) ઇમ્પ્લાન્ટેશન • બલૂન વાલ્વ્યુલોપ્લાસ્ટી

• કાર્ડિયાક સર્જરી •

- મિનિમલી ઇન્વેઝિવ હાર્ટ સર્જરી (MICS) • બાયપાસ સર્જરી (CABG) • એઓર્ટિક સર્જરી
- હૃદય વાલ્વ સર્જરી • હૃદય ફેલ્યોર સર્જરી • રોબોટિક બાયપાસ સર્જરી • બાળકોની કાર્ડિયાક સર્જરી

• રોગ-વિશિષ્ટ ક્લિનિક્સ •

- હૃદય વાલ્વ ક્લિનિક • STEMI પહેલ • સ્ટ્રક્ચરલ અને વાલ્વ્યુલર ક્લિનિક અને સ્ટ્રોક સેન્ટર
- હૃદય ફેલ્યોર ક્લિનિક • એરિથમિયા ક્લિનિક

Marengo CIMS Hospital

Off.Science City Road, Sola, Ahmedabad - 380060

For emergency or appointment,

1800 309 9999

મૅરિંગો સિમ્સ હોસ્પિટલના નિષ્ણાત ડૉક્ટર દ્વારા ઓપીડી (ગુજરાત)

સુરત (સનસાઇન ગ્લોબલ હોસ્પિટલ, પીપલોદ)

(દર મહિનાના પહેલા શનિવારે)

- કાર્ડિયોથોરાસીક વાસ્ક્યુલર અને હાર્ટ ટ્રાન્સપ્લાન્ટ સર્જન - ડૉ ધવલ નાયક
- કન્સલ્ટન્ટ થોરાસીક ઓન્કો સર્જન - ડૉ સારવ શાહ

લીંબડી અને સુરેન્દ્રનગર

(દર મહિનાના પહેલા રવિવારે)

- ન્યૂરો અને સ્પાઇન સર્જન - ડૉ. યશોધર સી. શાહ
- વિશાલ મલ્ટીસ્પેશિયાલીટી હોસ્પિટલ - લીંબડી
- સમય : બપોરે 12:00 થી 1:00 વાગ્યા સુધી
- મહર્ષિ હોસ્પિટલ - સુરેન્દ્રનગર
- સમય : બપોરે 1:30 થી 2:30 વાગ્યા સુધી
- સી.યુ. શાહ મેડીકલ કોલેજ - સુરેન્દ્રનગર
- સમય : બપોરે 3:00 થી 4:00 વાગ્યા સુધી
- સી.જે. હોસ્પિટલ - સુરેન્દ્રનગર
- સમય : બપોરે 4:00 થી 5:00 વાગ્યા સુધી

ધોળકા (શારદા હોસ્પિટલ) - સવારે 10:00 થી 12:00 વાગ્યા સુધી
સાણંદ (જે.કે. મલ્ટીસ્પેશિયાલીટી હોસ્પિટલ) - બપોરે 1:00 થી 3:00 વાગ્યા સુધી

(દર મહિનાના પહેલા મંગળવારે)

- સિનિયર કન્સલ્ટન્ટ ઓર્થોપેડિક્સ અને ટ્રોમા સર્જન - ડૉ નીલ રોહરા
- કેન્સર ને લગતી સમસ્યાઓના વિશેષજ્ઞ - ડૉ વીર આર. શાહ

ધોળકા (શારદા હોસ્પિટલ) - સવારે 10:00 થી 12:00 વાગ્યા સુધી
બાવળા (શિવમ હોસ્પિટલ) - બપોરે 1:00 થી 3:00 વાગ્યા સુધી

(દર મહિનાના ત્રીજા મંગળવારે)

- સિનિયર કન્સલ્ટન્ટ ઓર્થોપેડિક્સ અને ટ્રોમા સર્જન - ડૉ નીલ રોહરા
- કેન્સર ને લગતી સમસ્યાઓના વિશેષજ્ઞ - ડૉ વીર આર. શાહ

કઢી (રીઘમ હોસ્પિટલ) - સવારે 10:00 થી 12:00 વાગ્યા સુધી

- કેન્સર ને લગતી સમસ્યાઓના વિશેષજ્ઞ - ડૉ વીર આર. શાહ (દર શનિવારે)
 - સિનિયર કન્સલ્ટન્ટ ઓર્થોપેડિક્સ અને ટ્રોમા સર્જન - ડૉ નીલ રોહરા
- (દર મહિનાના બીજા અને ચોથા શનિવારે)

હિંમતનગર (પ્રાઇમ હોસ્પિટલ) - સવારે 10:00 થી 1:00 વાગ્યા સુધી

- હેડ અને નેક કેન્સર ને લગતી સમસ્યાઓના વિશેષજ્ઞ - ડૉ દર્શન લાણસાલી
- (દર મહિનાના બીજા અને ચોથા શુક્રવારે)

રાજકોટ (શ્રી ગિરીરાજ મલ્ટીસ્પેશિયાલીટી હોસ્પિટલ)

(દર મહિનાના બીજા શનિવારે)

- કાર્ડિયોથોરાસીક વાસ્ક્યુલર અને હાર્ટ ટ્રાન્સપ્લાન્ટ સર્જન - ડૉ ધીરેન શાહ એન્ડ ડૉ નિકુંજ વ્યાસ
 - કન્સલ્ટન્ટ થોરાસીક ઓન્કો સર્જન - ડૉ સારવ શાહ
 - કન્સલ્ટન્ટ ઓર્થોપેડિક ફૂટ અને એન્કલ સર્જન - ડૉ હર્ષ વ્યાસ
- સમય : સવારે 11:00 થી બપોરે 1:00 વાગ્યા સુધી

ભૂજ (કે.કે. પટેલ સુપર સ્પેશિયાલીટી હોસ્પિટલ)

- પેટ અને લીવરને લગતી સમસ્યાઓના વિશેષજ્ઞ - ડૉ નિલેશ ટોકે
- દર સોમવાર • સમય : બપોરે 1:00 થી સાંજે 5:00 વાગ્યા સુધી
દર મંગળવાર • સમય : સવારે 10:00 થી બપોરે 1:00 વાગ્યા સુધી

(દર મહિનાના પહેલા અને ત્રીજા શુક્રવારે)

- સિનિયર કન્સલ્ટન્ટ ઓર્થોપેડિક્સ અને ટ્રોમા સર્જન - ડૉ નીલ રોહરા
 - કન્સલ્ટન્ટ ઓર્થોપેડિક ફૂટ અને એન્કલ સર્જન - ડૉ હર્ષ વ્યાસ
 - કન્સલ્ટન્ટ ઓર્થોપેડિક અને શોલ્ડર સર્જરી નિષ્ણાત - ડૉ તીર્થ વ્યાસ
- સમય : સવારે 10:00 થી બપોરે 1:00 વાગ્યા સુધી

(દર મહિનાના બીજા બુધવારે)

- કન્સલ્ટન્ટ બ્રેસ્ટ અને થોરેસિક ઓન્કો સર્જન - ડૉ અલિષેક જૈન
 - હિમેટો ઓન્કોલોજિસ્ટ અને બોન મેરો ટ્રાન્સપ્લાન્ટ ફિઝિશીયન - ડૉ કૌમિલ પટેલ
- સમય : સવારે 11:00 થી બપોરે 2:00 વાગ્યા સુધી

(દર મહિનાના ચોથા ગુરુવારે)

- હિમેટો ઓન્કોલોજિસ્ટ અને બોન મેરો ટ્રાન્સપ્લાન્ટ ફિઝિશીયન - ડૉ કૌમિલ પટેલ

(દર મહિનાના ચોથા શનિવારે)

- કાર્ડિયોવાસ્ક્યુલર અને થોરાસીક સર્જન - ડૉ ધીરેન શાહ એન્ડ ટીમ
 - કન્સલ્ટન્ટ થોરાસીક ઓન્કો સર્જન - ડૉ સારવ શાહ
 - ક્રિડની ટ્રાન્સપ્લાન્ટ અને મૂત્રમાર્ગના નિષ્ણાત - ડૉ મયુર પાટિલ
 - ફેફસાના રોગોના નિષ્ણાત - ડૉ અમિત પટેલ
- સમય : સવારે 11:00 થી બપોરે 2:00 વાગ્યા સુધી

ઓપીડી વિશે વધુ જાણકારી અને અપોઇન્ટમેન્ટ માટે

☎ 82380 95712 | 82380 95715

મારું હૃદય | 15 નવેમ્બર, 2025

"Maru Hriday" Registered under **RNI No. GUJGUJ/2009/28044**

Published 15th of every month

Permitted to post at PSO, Ahmedabad-380002 on the 22nd to 27th of every month under
Postal Registration No. **GAMC-1731/2025-2027** issued by SSP Ahmedabad valid upto 31st December, 2027
Licence to Post Without Prepayment No. **PMG/NG/090/2025-2027** valid upto 31st December, 2027

If Undelivered Please Return to :

Marengo CIMS Hospital, Nr. Shukan Mall,
Off Science City Road, Sola, Ahmedabad-380060.
Call : 1800 309 9999

‘મારું હૃદય’ નો અંક મેળવવા અંગે : જો તમારે ‘મારું હૃદય’ નો અંક જોઈતો હોય તો તેની કિંમત ₹ ૬૦ (૧૨ અંક) છે. તેને મેળવવા માટે કેશ અથવા ચેક/ડીડી ‘સીમ્સ હોસ્પિટલ પ્રા. લી.’ ના નામનો તમારા નામ અને તમારા પુરતા એડ્રેસની વિગત સાથે અમારી ઓફિસ, “મારું હૃદય” ડિપાર્ટમેન્ટ, સીમ્સ હોસ્પિટલ, શુકન મોલ નજીક, ઓફ સાયન્સ સીટી રોડ, સોલા, અમદાવાદ-૩૮૦૦૬૦ પર મોકલી આપશો. ફોન નં. : +૯૧-૭૯-૪૮૦૫ ૨૮૨૩

ONE LIFE
ONE DESTINATION
CARDIAC SCIENCE
MARENGO CIMS HOSPITAL

Leaders in Transplants Across India

66TH HEART

TRANSPLANT NOV 09, 2025

Heartfelt gratitude to the donors for passing the

Baton of Life!

07

Lung Transplant

78

Liver Transplant

174

Kidney Transplant

259

Paediatric BMT

72

TAVI/TMVR

તંત્રી, મુદ્રક અને પ્રકાશક ડૉ. અનિશ ચંદારાણાએ સીમ્સ હોસ્પિટલ વતી શક્તિ ઓફસેટ, એ ૬૨, પુષ્પરાજ ઈન્ડસ્ટ્રીયલ એસ્ટેટ, નૂતન મીલ રોડ, અદાણી સીએનજી સ્ટેશન પાછળ, સરસપુર, અમદાવાદ - ૩૮૦ ૦૧૮ ખાતેથી છાપ્યું અને સીમ્સ હોસ્પિટલ, શુકન મોલ નજીક, ઓફ સાયન્સ સીટી રોડ, સોલા, અમદાવાદ-૩૮૦૦૬૦ ખાતેથી પ્રસિદ્ધ કર્યું.